शेतकऱ्यांना उपयुक्त व सर्वसमावेशक असे Single Window Interface असलेले Farmer App आणि Interface पोर्टल तयार करणेसाठी समितीचे गठन करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषी,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२५ /प्र.क्र.१५/२-अ दिनांक :- ३१ जानेवारी, २०२५.

प्रस्तावना:

शेतकऱ्यांना त्यांच्या दैनंदिन कृषि व तदनुषंगिक कामे करीत असताना विविध प्रश्न, समस्यांचा सामना करावा लागतो. शेतकऱ्यांना उद्भवणाऱ्या समस्यांचे निवारण एकाच ठिकाणी करण्यासाठी त्यांना कृषि विषयक योजनांची माहिती एकाच ठिकाणी उपलब्ध करुन देणे, योजनांचा लाभ तत्परतेने उपलब्ध करुन देणे, कृषि विषयक योजनांचा लाभ प्राप्त करुन घेण्यासाठी अर्ज करणे इ. सर्व बाबींकरीता एकाच ठिकाणी सुविधा मिळणे आवश्यक आहे. त्यासाठी शेतकऱ्यांना उपयुक्त व सर्वसमावेशक असे कृत्रिम तंत्रज्ञानावर (Artificial intelligence) आधारित Single Window Interface असलेले Farmer App आणि Interface पोर्टल तयार करण्यासाठी समितीची स्थापना करण्याचे विचाराधीन आहे.

शासननिर्णय:

शेतकऱ्यांना उपयुक्त व सर्वसमावेशक असे कृत्रिम तंत्रज्ञानावर (Artificial intelligence) आधारित Single Window Interface असलेले Farmer App आणि Interface पोर्टल तयार करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समितीची स्थापना करण्यात येत आहे.

अ.	समितीचे सदस्य	पदनाम
क्र.		
9	प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प.	अध्यक्ष
२	आयुक्त (कृषि)	सदस्य
3	प्रकल्प संचालक, मा. बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र राज्य कृषि व्यवसाय	सदस्य
	आणि ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प	
8	श्री. गोरंटीवार, सेवानिवृत्त संचालक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ.	सदस्य
4	श्री. रविंद्र माने, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, धाराशिव.	सदस्य

२. समितीचे अध्यक्षांना आवश्यकतेनुसार सल्लागार / तंत्रज्ञ यांचे सहाय्य घेण्यासाठी निमंत्रित करता येईल.

३. समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे :-

- १. शेतकऱ्यांना कृषि विभागामार्फत उपलब्ध करुन देण्यात येणाऱ्या योजनांची सविस्तर माहिती प्राप्त करुन घेणे.
- २. शेतकऱ्यांना कृषि विभागामार्फत विविध योजनांतर्गत देण्यात येणाऱ्या घटकांची अथवा बाबींची अथवा लाभांची माहिती प्राप्त करुन घेणे.
- ३. शेतकऱ्यांच्या समस्यांचे निवारण करण्यासाठी अस्तित्वात असलेली तक्रार निवारण आणि सल्लागार यंत्रणा/प्रणाली यांचा अभ्यास करणे.
- ४. शेतकऱ्यांना कृषिमध्ये येणाऱ्या अडचणींचे तात्काळ निवारण करण्यासाठी तयार करावयाच्या डिजिटल प्लॅटफॉर्मची/इंटरफेसची आखणी करणे.
- ५. सद्य:स्थितीत कृषि विभागांतर्गत अस्तित्त्वात असणाऱ्या विविध संगणकीय प्रणालींचा अभ्यास करणे. (उदा. नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प याची संगणकीय प्रणाली, महाॲग्रीडिबीटी प्रणाली, ॲग्रीस्टॅक प्रकल्प, केंद्र शासनाचा VISTAAR प्रकल्प इ.)
- ६. शेतकऱ्यांना पीक पाहणी, हवामान, बाजारभाव इ. बाबींसाठी सध्या उपलब्ध यंत्रणेचा अभ्यास करुन उपरोक्त इंटरफेस मार्फत कृत्रिम बुध्दीमत्ता (Artificial intelligence) तंत्रज्ञानाचा वापर करुन सल्ला देणे.
- ७. उपरोक्त बाबी व आवश्यकतेनुसार अन्य बाबींचा अभ्यास करुन शेतकऱ्यांना उपयुक्त व सर्वसमावेशक असे Digital Platform/Farmer App आणि Interface पोर्टल तयार करणेसाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल सादर करणे.
- ४. उपरोक्त समितीने १५ दिवसांत आपला अहवाल शासनास सादर करावा, असे निर्देशित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०१३१११४९०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(सुहास सकपाळ) कार्यासन अधिकारी

प्रत

- १. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

- ३. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
  - ४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ५. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ६. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ७. मा.मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ८. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ९. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - १०. मा.राज्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - ११. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
  - १२. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
  - १३. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई.
  - १४. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई.
  - १५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
  - 9६. प्रकल्प संचालक, बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र राज्य कृषि व्यवसाय आणि ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प, पुणे.
  - १७. श्री. गोरंटीवार, संचालक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर
  - १८.श्री. रविंद्र माने, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, धाराशिव.

प्रत माहितीसाठी,

- १९. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २०. उप सचिव (२-अे) यांचे स्वीय सहायक, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१. निवडनस्ती (२-अे)

*****